

W

nowej roli

Miesięcznik
Rolniczy

ISSN 2300-4487
Nr 4 (84) kwiecień 2018

Wspólnie dla dobra rolników

- program Rabat Rolniczy

str. 8-9

TMR czy PMR?

- w żywieniu krów

str. 12-13

„#1 Nowe szycie makatki”

- wernisaż wystawy w Muzeum Regionalnym w Brzezinach

str. 16

Spis treści

Aktualności

Lew Kutnowski

.....str. 5

Rehabilitacja dzieci

.....str. 5

Działania izby rolniczej

.....str. 6

Prawnik radzi

Szacowanie szkód łowieckich

.....str. 7

Nie wypalaj traw!

.....str. 7

Temat numeru

Rabat Rolniczy

.....str. 8-9

Dobre praktyki w rolnictwie

Oziminy pod lupą

.....str. 10-11

TMR czy PMR?

.....str. 12-13

Ubezpieczajmy się u siebie

Olimpiada młodych rolników

.....str. 14

Informacje z rynku „Zjazdowa”

Notowania cen

.....str. 15

Smaki i pasje z regionu

Nowe szycie makatki

.....str. 16

Miesięcznik Rolniczy

Redakcja:

Materiały do gazety

Sylwia Skulimowska – 604 627 197

sylwia.skulimowska@izbarolnicza.lodz.pl

Reklama

Piotr Kociołek – 692 467 000

piotr.kociolek@wp.pl

Zdjęcie na okładce: Makatka - autor Ewa Kata, Muzeum Regionalne w Brzezinach

Redakcja i wydawca nie ponoszą odpowiedzialności za treść tekstów i reklam dostarczonych przez instytucje współpracujące. Redakcja nie zwraca niezamówionych tekstów i zastrzega sobie prawo ich skracania, redagowania i umieszczenia na stronie www.izbarolnicza.lodz.pl Nakład: 10 000 egz. ISSN 2300 - 4487

Wydawca: SAM-ROL Sp. z o. o., ul. Północna 27/29, 91 – 420 Łódź, tel. 42 632 70 21

Projekty i druk: www.tagraf.pl

Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego

ul. Północna 27/29 91-420 Łódź

tel. 42 632-70-21 fax 42 632-70-31

Izba Rolnicza
Województwa Łódzkiego

Biura Powiatowe	Przewodniczący/Delegat	Adres biura	Telefon/@
Bełchatów	Janusz Frydrychowski Marcin Śmiałkowski	Urząd Gminy ul. Kościuszki 13 97-400 Bełchatów, pok. 9	511 124 504 bpbelchatow@izbarolnicza.lodz.pl
Brzeziny	Eugeniusz Supera Dorota Kołodziejczyk	UG Brzeziny ul. Sienkiewicza 16 A 95-060 Brzeziny	510 474 851 bpbzeziny@izbarolnicza.lodz.pl
Kutno	Włodzimierz Jaworski Andrzej Górczyński	Siedziba BGŻ ul. Podrzeczna 18 99-300 Kutno, pok. 117	510 474 825 bpkutno@izbarolnicza.lodz.pl
Łask	Bronisław Węglewski Marek Krawczyk	ul. Narutowicza 17 98-100 Łask	510 474 871 bpłask@izbarolnicza.lodz.pl
Łęczyca	Małgorzata Gabryelczak Dariusz Jarosław Kowalczyk	ul. Przedrynek 2, parter 99-100 Łęczyca	510 474 725 bpleczyca@izbarolnicza.lodz.pl
Łowicz	Jan Znyk Donata Wrona	ul. Starościńska 1 99-400 Łowicz, pok. 213	510 474 800 bplowicz@izbarolnicza.lodz.pl
Łódź-Wschód	Jan Woźniak Bogdan Sałata	UG w Andrespolu ul. Rokicińska 126 95-020 Andrespol	510 474 874 bplodz-wsch@izbarolnicza.lodz.pl
Opatów	Marian Kacprzak Krzysztof Juszyński	ul. Kowalskiego 2 26-300 Opatów	510 474 870 bpopatow@izbarolnicza.lodz.pl
Pabianice	Czesław Dzierżawski Jan Chojecki	ul. Piłsudskiego 34 95-200 Pabianice	510 474 865 bppabianice@izbarolnicza.lodz.pl
Pajęczno	Jacek Kosiński Łukasz Wojtaszczyk	ul. 1 Maja 13/ 5 98-330 Pajęczno, pok. 14	510 474 813 bppajeczno@izbarolnicza.lodz.pl
Piotrków Tryb.	Tomasz Kowalski Bogdan Pietrykowski	Starostwo Powiatowe Al. 3 Maja 33 97-300 Piotrków Tryb.	510 474 861 bpiotrkow@izbarolnicza.lodz.pl
Poddębice	Ewa Bednarek Mariusz Gortat	GS Samopomoc Chłopska ul. Kaliska 3/5 99-200 Poddębice	510 474 725 bppoddebice@izbarolnicza.lodz.pl
Radomsko	Andrzej Komala Andrzej Gruszczyński	ul. Kościuszki 6 97-500 Radomsko, pok. 210	510 474 801 bpradomsko@izbarolnicza.lodz.pl
Rawa Maz.	Mariusz Cheba Małgorzata Rosa	ul. Kościuszki 5 96-200 Rawa Maz., pok. 58	510 474 850 bprawa@izbarolnicza.lodz.pl
Sieradz	Jan Kołodziejczyk Jerzy Wróbel	ul. POW 30 98-200 Sieradz	511 124 538 bpsieradz@izbarolnicza.lodz.pl
Skierniewice	Andrzej Kowara Jacek Ossowicz	ul. Jagiellońska 32 96-100 Skierniewice	510 474 841 bpskierniewice@izbarolnicza.lodz.pl
Tomaszów Maz.	Dariusz Kowalczyk Ewa Sygitowicz	ul. Św. Antoniego 41 97-200 Tomaszów Maz., pok. 20	510 474 862 bptomaszow@izbarolnicza.lodz.pl
Wieluń	Józef Stępień Krzysztof Wróbel	ul. Palestrancka 5/4 98-300 Wieluń	510 474 804 bpwielun@izbarolnicza.lodz.pl
Wieruszów	Jerzy Karsznia Ryszard Starek	Rynek 1/27 98-400 Wieruszów	602 798 309 bpwieruszow@izbarolnicza.lodz.pl
Zduńska Wola	Zenon Kowalski Krzysztof Nowak	ul. Ceramiczna 10 98-220 Zduńska Wola	510 474 793 bpzdunska.wola@izbarolnicza.lodz.pl
Zgierz	Jerzy Kuzański Adam Michaś	MPGK w Zgierzu ul. Łęczycka 24 95-100 Zgierz	510 474 738 bpzgierz@izbarolnicza.lodz.pl

TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH
T U W

Nazwa Placówki	Adres biura	Telefon
Biuro Regionalne w Łodzi	91-342 Łódź ul. Swojska 4	42/640-68-53, 640-68-54 lodz@tuw.pl
Oddział w Piotrkowie Tryb.	97-300 Piotrków Trybunalski Al. 3 Maja 33	44/649-69-29, 649-69-80 piotrkowtrybunalski@tuw.pl
Oddział w Bełchatowie	97-400 Bełchatów ul. Wojska Polskiego 27 A	44/633-01-03 belchatow@tuw.pl
Oddział w Skierniewicach	96-100 Skierniewice ul. Senatorska 25	46/832-30-00, 832-36-49 skierniewice@tuw.pl
Oddział w Łowiczu	99-400 Łowicz ul. Przyrynek 16	46/837-00-79 lowicz@tuw.pl
Oddział w Kutnie	99-300 Kutno ul. Zduńska 9	24/254-17-00 kutno@tuw.pl
Oddział w Sieradzu	98-200 Sieradz, ul. Rynek 19	43/822-33-99 fax: 822-38-68 sieradz@tuw.pl
Oddział w Łęczycy	99-100 Łęczyca, ul. Przedrynek 8	24/721-01-61 leczyca@tuw.pl
Oddział w Radomsku	97-500 Radomsko, ul. Piłsudskiego 4	44/683-51-05, 683-21-27 radomsko@tuw.pl

Europejskie Forum Rolnicze 2018

W Jasionce koło Rzeszowa w Centrum Wystawieniczo-Kongresowym Województwa Podkarpackiego G2A Arena odbyła się dwudniowa konferencja z udziałem przedstawicieli polskiej i europejskiej polityki, organizacji branżowych, ekspertów i naukowców wyznaczających kierunki rozwoju obszarów wiejskich. W Europejskim Forum Rolniczym 2018 uczestniczyli przedstawiciele Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego-Członkowie Zarządu IRWŁ: Ewa Bednarek (Przewodnicząca Rady ds. Kobiet Wiejskich i ich Rodzin przy IRWŁ), Mariusz Cheba, Dariusz Ko-

ce przed polską i europejską wsią - jaki kształt będzie miała Wspólna Polityka Rolna po 2020 r., jakie wnioski płyną z przeglądu dotychczasowych działań krajów UE w zakresie realizacji bieżącej WPR - problematyka ta była poruszana pierwszego dnia Forum.

Innowacje w rolnictwie - czy nowe technologie na dobre zagrociły w produkcji rolnej?

Tematem drugiego dnia Forum były najnowsze rozwiązania techniczne i technologiczne w rolnictwie i dyskusja na temat nowych technologii i innowacyjnych rozwiązań w rolnictwie oraz ich roli

Od lewej: Jerzy Kuzański, Dariusz Kowalczyk, Donata Wrona, Mariusz Cheba, Ewa Bednarek, Janusz Ciesielski

walczyk oraz Delegatka do Walnego Zgromadzenia IRWŁ-Donata Wrona (I zastępczyni przewodniczącej w Radzie ds. Kobiet Wiejskich i ich Rodzin) i Jerzy Kuzański - Dyrektor Biura IRWŁ, a także Janusz Ciesielski-Dyrektor OT KOWR w Łodzi.

Uczestnikami forum byli m.in.: Phil Hogan-Komisarz ds. rolnictwa Unii Europejskiej, Krzysztof Jurgiel-Minister Rolnictwa i Rozwoju Wsi, Wiktor Szmulewicz-Prezes Krajowej Rady Izb Rolniczych, prof. Jerzy Buzek-Przewodniczący Rady Programowej Fundacji EFRWP, ministrowie rolnictwa Węgier, Czech, Portugalii, Niemiec, Francji i Hiszpanii.

Europejskie Forum Rolnicze to miejsce spotkań i wymiany doświadczeń producentów i dostawców innowacyjnych rozwiązań dla rolnictwa. W ramach Forum – organizowanego przez Fundację EFRWP od 2011 r. - w opiniotwórczym gronie odbyły się debaty na najważniejsze aktualne tematy związane z wyzwaniami, perspektywami i szansami stojącymi przed europejskim rolnictwem oraz obszarami wiejskim. Zaprezentowano innowacje w rolnictwie oraz produkty i usługi dla sektora produkcji rolnej.

Przyszłość Wspólnej Polityki Rolnej – nowa formuła - debaty nt. najważniejszych problemów i wyzwań w rolnictwie

Aktualne problemy, wyzwania i szanse stoją-

w podnoszeniu jakości i obniżaniu kosztów produkcji.

Prezentacje nowoczesnych rozwiązań dla rolnictwa

W ramach Forum odbyły się panele dyskusyjne nt. najnowszych rozwiązań dostępnych dla sektora rolnego, m.in. z zakresu wykorzystania biogazu rolniczego, nawożenia i środków ochrony roślin oraz nowoczesnych instrumentów finansowych w rolnictwie. Dyskusje w gronie specjalistów były cennym źródłem inspiracji dla uczestników oraz doskonałą okazją do omówienia bieżących wydarzeniach w europejskim rolnictwie.

II edycja Nagrody im. Józefa Ślisza

Podczas Forum po raz drugi została także wręczona Nagroda im. Józefa Ślisza, przyznawana przez Collegium Nagrody. Nagroda ma na celu uhonorowanie organizacji bądź osób, które wyróżniają się zaangażowaniem w propagowanie postaw obywatelskich i demokratycznych, szerzenie wartości chrześcijańskich oraz szeroko pojęty rozwój obszarów wiejskich. Nagrodę, czek o wartości 100 tys. zł otrzymało Towarzystwo Sprawiedliwych Wśród Narodów Świata.

Jerzy Kuzański
Dyrektor Biura IRWŁ

Szanowni Państwo,

Oddajemy w Wasze ręce kolejny numer miesięcznika *W NOWEJ ROLI*. Dziękuję za liczne głosy świadczące o tym, że informacje, które publikujemy są dla Państwa cenne. Zależy nam by nasi Czytelnicy mogli znaleźć w miesięczniku wszystko to, czym żyje wieś i polski rolnik. Aktywność samorządu rolniczego i współpraca z instytucjami okołorolniczymi jest wielowymiarowa, stąd nasze zaangażowanie w rozpropagowanie Programu Rabat Rolniczy. Na mocy umowy o współpracy podpisanej pomiędzy Zarządem Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, spółką SAM-ROL a spółką Rabat Rolniczy, od lutego 2017 roku każdy rolnik z województwa łódzkiego otrzymał dostęp do specjalnych ofert wybranych grup produktów. Zależy nam by nasi rolnicy mogli korzystać z rabatów, jakie udaje się nam wynegocjować z producentami i firmami proponującymi konkretne usługi dla rolnictwa. Więcej informacji o programie publikujemy na stronie 8 i 9.

Zachęcam również Państwa do zapoznania się z informacjami na stronie 11 i 12, gdzie publikujemy kolejny wykład, który został wygłoszony na Targach Ferma 2018. Tym razem prof. dr hab. Zygmunt Maciej Kowalski z Katedry Żywności i Dietetyki Zwierząt Uniwersytetu Rolniczego w Krakowie przedstawia zagadnienia związane z wyborem systemu TMR czy PMR w żywieniu krów mlecznych.

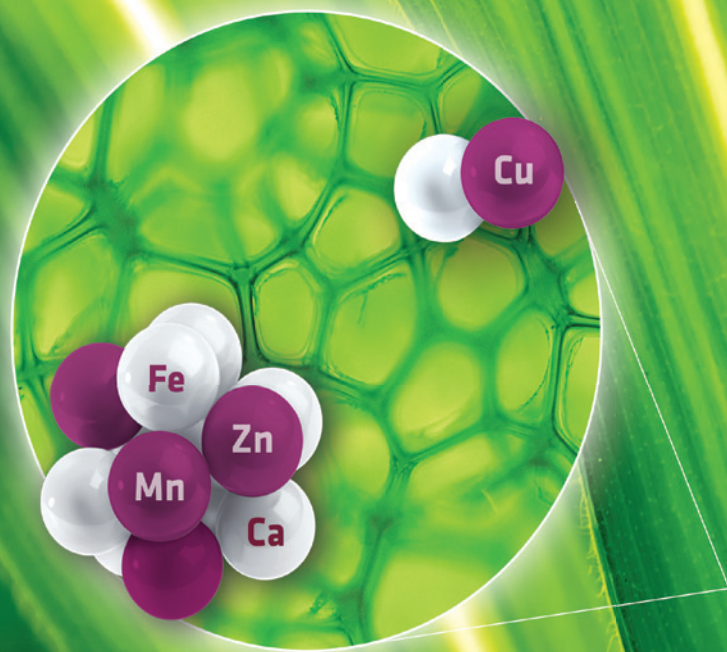
Tradycja polskiej wsi nie ginie, czego dowodem jest wernisaż prac związany z konkursem „#1 Nowe szycie makatki”. Ogromnie cieszy zaangażowanie młodego pokolenia w takie projekty. Wystawę makatek możecie Państwo obejrzeć do 6 maja w Regionalnym Muzeum w Brzezinach, a o historii makatek przeczytać na 16 stronie naszego miesięcznika.

Zapraszam do lektury!

Dromis Toru Naglewskiej

Prezes Izby Rolniczej
Województwa Łódzkiego

ADOB®

Siła nauki

Chelaty ADOB® IDHA

- nowoczesne nawozy jednoskładnikowe w formie mikrogranulatów
- 100% mikroelementów dostępnych dla roślin
- szybko i efektywnie likwidują objawy i skutki niedoboru mikroelementów
- chelatowane nowoczesnym czynnikiem IDHA – światowy patent ADOB®
- bardzo dobrze rozpuszczalne, brak wytrącania się osadów
- biodegradowalne i przyjazne dla środowiska
- zalecane do stosowania prewencyjnego i interwencyjnego

ADOB® Ca IDHA

7,2% wapnia

ADOB® Cu IDHA

10% miedzi

ADOB® Fe IDHA

9% żelaza

ADOB® Mn IDHA

9% manganu

ADOB® 2.0 Zn IDHA

10% cynku

Zapraszamy na III edycję konkursu Lew Kutnowski!

LEW KUTNOWSKI to konkurs, który daje możliwość uhonorowania nowoczesnego rolnictwa oraz tych osób, które dzięki pomysłowości i wytrwałości w dążeniu do celu rozwijają swoje gospodarstwa i firmy, dbają o środowisko, kreują przy tym pozytywny wizerunek wsi i podnoszą jakość rolnictwa w powiecie kutnowskim. Celem konkursu jest promocja rozwoju gospodarstw rolnych i firm z terenu powiatu, osiągnięć zawodowych i społecznych rolników i przedstawicieli firm, przedsięwzięć innowacyjnych i ekoinnowacji służących ochronie środowiska i opartych na wykorzystaniu lokalnego potencjału. III edycję Konkursu LEW KUTNOWSKI wspierają swoim: Honorowym Patronatem Marszałek Województwa Łódzkiego – Witold Stępień, Prezes krajowej Rady Izb Rolniczych – Wiktor Szmulewicz, Patronatem - Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego oraz Patronatem medialnym - miesięcznik „W NOWEJ ROLI”.

HARMONOGRAM III EDYCJI W ROKU 2018

3 KWIETNIA

OGŁOSZENIE KONKURSU

3 KWIETNIA - 30 MAJA

PRZYJMOWANIE ZGŁOSZEŃ

do 31 SIERPNIA

ROZSTRZYGNIĘCIE KONKURSU

20 WRZEŚNIA

GALA FINAŁOWA III EDYCJI KONKURSU

Laureatów konkursu uhonoruje Starosta Kutnowski
Nagroda główna - tytuł i statuetka „LEW Kutnowski”
Wyróżnienie - statuetka „Kłos”

Kandydatów do konkursu mogą zgłaszać:

- Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa,
- Izba Rolnicza,
- Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego,
- Łódzki Ośrodek Doradztwa Rolniczego,

- Agencja Rozwoju Regionu Kutnowskiego,
- Wójt Gminy, Burmistrz Gminy/Miasta, Prezydent Miasta,
- Sołtys,
- Placówki bankowe,
- Placówki doradcze i usługowe wspierające rozwój producentów rolnych, przetwórców, przedsiębiorców,
- Placówki zrzeszające producentów rolnych, przetwórców, przedsiębiorców,

Kryteria oceny Kandydatów zawarte są w Regulaminie
Dokumentacja konkursowa: Regulamin, Karta Zgłoszenia, Deklaracja Uczestnictwa – dostępne na stronie: www.powiatkutno.eu www.izbarolnicza.lodz.pl

Obsługę i administrację konkursu prowadzi Wydział Rolnictwa, Leśnictwa i Ochrony Środowiska Powiatu Kutnowskiego 24 355-47-67,

e-mail: ochrona.srodowisko@powiatkutno.eu

Źródło: Powiat Kutnowski

Rehabilitacja dla dzieci rolników

W okresie wakacji KRUS organizuje turnusy rehabilitacyjne dla dzieci rolników. Dzieci z województwa łódzkiego mogą wyjechać na bezpłatny turnus trwający 21 dni do Centrum Rehabilitacji Rolników KRUS:

- w Szklarskiej Porębie – w terminie od 30 czerwca 2018 r. do 20 lipca 2018 r. (dzieci z chorobami układu oddechowego)
- w Jedlcu – terminie od 30 lipca 2018 r. do 19 sierpnia 2018 r. (dzieci z chorobami układu ruchu)

nia 2018 r. (dzieci z chorobami układu ruchu)

Z oferty mogą skorzystać dzieci:

- w wieku od 7 do 15 lat (urodzone w latach 2003–2011) z problemami zdrowotnymi wymagającymi rehabilitacji leczniczej w zakresie chorób układu oddechowego oraz wad i chorób układu ruchu
- których przynajmniej jedno z rodziców podlega ubezpieczeniu społecznemu rolników z mocy ustawy lub w przypadku ubezpieczenia na wniosek – w pełnym zakresie nieprzerwanie przez co najmniej rok
- samodzielnie wykonujące podstawowe czynności życiowe, tzn. ubieranie się, jedzenie, mycie itp.

Ważne: pierwszeństwo w skierowaniu na turnusy rehabilitacyjne mają dzieci posiadające orzeczenie o niepełnosprawności

Odpowiedni wniosek, wypełniony przez leczonego lekarza wraz z załącznikami, rodzice dziecka winni złożyć do KRUS w terminie do 11 maja br.

Formularze wniosków i załączników (oświadczeń) dostępne są w Placówkach Terenowych KRUS, a także na stronie internetowej www.krus.gov.pl. Szczegółowe informacje pod numerem telefonu: (42) 665 07 29.

Źródło: KRUS

REKLAMA

PPHU

ASPOL

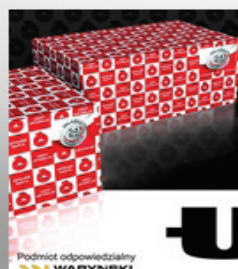
W ofercie :

- Zakupy węży hydraulicznych
- Części do ciągników i maszyn rolniczych
- Oleje i smary
- Łożyska

WARYŃSKI
Origin

Zapraszamy do odwiedzin sklepu internetowego
www.aspol.agro.pl

Świątyniki 61
95-200 Pabianice
tel. 782 061 000

TU KUPISZ
ORYGINALNE CZĘŚCI **URSUS**

URSUS

Działania izby rolniczej – marzec 2018

Część merytoryczna

Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego wydaje na wniosek gmin opinie w sprawie przekształcenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych na cele nierolnicze oraz na wniosek rolnika, osoby zainteresowanej wydaje opinie w sprawie zakupu w obrocie prywatnym nieruchomości rolnej. Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego współpracuje z instytucjami sektora rolniczego. Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego na bieżąco interweniuje na rynkach rolnych.

W dniu 1 marca 2018r. w imieniu Zarządu Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wystosował pismo do Ministra Środowiska Henryka Kowalczyka z prośbą o interwencję w sprawie szkód wyrządzonych głównie przez dzikie geśi, łabędzie, żurawie w uprawach rolnych.

W dniu 13 marca 2018r. w imieniu Zarządu IRWŁ Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ wystosował pismo do Zbigniewa Rau - Wojewody Łódzkiego w sprawie wymarznienia zasiewów na terenie województwa łódzkiego.

W dniu 13 marca 2018r. w imieniu Zarządu IRWŁ Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ wystosował pismo do Krzysztofa Jurgieła - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi w sprawie nowych zasad zatrudniania obcokrajowców do prac sezonowych z prośbą o złagodzenie przepisów dotyczących zatrudniania cudzoziemców w rolnictwie.

W dniu 15 marca 2018r. związku z licznymi sygnałami od rolników szczególnie z powiatu sieradzkiego (tzw. zagłębia ziemniaczanego) w imieniu Zarządu IRWŁ Bronisław Węglewski - Prezes IRWŁ wystosował do Krzysztofa Jurgieła - Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi apel o podjęcie pilnych działań w sprawie trudnej sytuacji na rynku warzyw i ziemniaków.

W dniu 16 marca 2018r. w imieniu Zarządu IRWŁ, Prezes IRWŁ Bronisław Węglewski wystosował pismo do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi - Krzysztofa Jurgieła z prośbą o interwencję i informacją, że do Izby docierają głosy niezadowolone ze strony rolników z powodu informacji przekazywanych im przez Agencję Re-

strukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. ARiMR informuje rolników, że z uwagi na prowadzone postępowanie w zakresie ustalenia powierzchni kwalifikowanej do płatności na działkach rolnych zadeklarowanych we wniosku o przyznanie płatności na rok 2017, termin załatwienia sprawy przyznanie płatności określonych w przepisach zostanie przekroczone.

W omawianym okresie Zarząd IRWŁ wydał również opinie do projektów:

- rozporządzenia MRiRW w sprawie określenia wysokości jednorazowego odszkodowania z tytułu wypadku przy pracy rolniczej lub rolniczej choroby zawodowej oraz zasiłku chorobowego;
- rozporządzenia MRiRW w sprawie szczegółowych warunków i trybu przyznawania, wypłaty oraz zwrotu pomocy finansowej na operacje typu „Restrukturyzacja małych gospodarstw” w ramach poddziałania „Pomoc na rozpoczęcie działalności gospodarczej na rzecz rozwoju małych gospodarstw” objętego PROW na lata 2014-2020;
- ustawy o funduszach promocji polskich produktów rolno-spożywczych;
- rozporządzenia MRiRW w sprawie zawartości substancji niepożądanych w paszach;
- rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie szczegółowego zakresu i sposobów realizacji niektórych zadań ARiMR (dot. bioasekuracji);
- ustawy o zmianie ustawy - Prawo łowieckie;
- rozporządzenia MRiRW w sprawie zapobiegania wprowadzeniu i rozprzestrzenianiu się organizmów kwarantannowych;

Posiedzenie Komisji Rewizyjnej Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

W dniu 22 marca 2018r. odbyło się kolejne posiedzenie komisji. Członkowie komisji zapoznali się ze „Sprawozdaniem z wykonania budżetu IRWŁ w roku 2017 r.” oraz ze „Sprawozdaniem z dochodów i wydatków IRWŁ – stan na 28 lutego 2018 r.”

Posiedzenia Komisji ds. Statutu, Budżetu i Regulaminów Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego

W dniu 22 marca 2018r. odbyło się kolejne posiedzenie komisji. Członkowie komisji zapoznali się ze „Sprawozdaniem z wykonania budżetu i planu finansowego w roku 2017 r.” oraz ze „Sprawozdaniem z wykonania budżetu i planu finansowego – stan na 28 lutego 2018 r.”

Posiedzenia Rad Powiatowych IRWŁ

W omawianym okresie odbyło się 7 posiedzeń Rad Powiatowych IRWŁ (w dniu 2.03.2018r. w Bełchatowie, w dniu 3.03.2018r. w Pajęcznie, w dniu 7.03.2018r. w Zgierzu, w dniu 19.03.2018r. w Łowiczu oraz w Wieruszowie, w dniu 21.03.2018r. w Tomaszowie, w dniu 22.03.2018r. w Łęczycy). Delegaci rozmawiali o bieżących sprawach w rolnictwie m.in. o zagrożeniu ASF, bioasekuracji, o ubezpieczeniach upraw rolnych oraz zapoznali się z zasadami wypełnienia wniosku o dopłaty bezpośrednie za pomocą aplikacji e-wniosekPlus.

Konferencje/ targi/ spotkania/ debaty

W dniu 5 marca 2018r. reprezentanci rolników z całego województwa zebrali się w sali obrad Sejmiku Województwa Łódzkiego, aby rozmawiać o problemach rolnictwa województwa łódzkiego. Debata została zorganizowana przez Marka Mazura - Przewodniczącego Sejmiku Województwa Łódzkiego przy współpracy z Bronisławem Węglewskim – Prezesem IRWŁ.

Po raz dwunasty w dniu 5 marca 2018 roku - rolnicy powiatu sieradzkiego rozegrali turniej tenisa stołowego. Organizatorami turnieju byli: Rada Powiatowa IRWŁ w Sieradzu, Publiczne Gimnazjum im. Bohaterów Powstania Styczni-

wego w Gruszczykach i ZSP w Błaszczkach. Integralną częścią imprezy był również turniej szachowy. Sponsorem imprez było, między innymi, Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” Oddział w Sieradzu.

W dniu 14 marca oraz w dniu 27 marca 2018 roku w siedzibie IRWŁ w Łodzi odbyły się spotkanie pracowników Biur Powiatowych Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego z 21 oddziałów z całego województwa. W czasie spotkania Prezes IRWŁ - Bronisław Węglewski omówił plany Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego w zakresie szkoleń i programów dla rolników na ten rok. Omówio-

no również problemy pojawiające się na danym terenie. Była okazja do dyskusji i wymiany doświadczeń. Przeprowadzono szkolenie z zakresu wypełniania wniosków za pomocą aplikacji e-wniosekPlus.

W dniu 14 marca 2018r. na temat rolniczych protestów w powiecie sieradzkim dyskutował w programie „Łodzią po regionie” w TVP3 Jerzy Kuzański - Dyrektor Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego.

W dniu 15 marca 2018r. w Kalinowej z okazji Ogólnopolskiego Dnia Sołtysa - Rada Powiatowa IRWŁ w Sieradzu - w dniu 15.03.2018 r. zorganizowała „Dzień Sołtysa” w Gminie Błaszki.

Dzięki współpracy ze Świętokrzyską Izbą Rolniczą, IRWŁ zapewniła bezpłatne bilety dla około 600 rolników z terenu województwa łódzkiego na targi rolnicze AGROTECH 2018 w dniach 16-18 marca 2018 roku.

W dniach 23-24 marca 2018r. w Jasionce koło Rzeszowa w Centrum Wystawienniczo-Kongresowym Województwa Podkarpackiego G2A Arena odbyła się dwudniowa konferencja z udziałem przedstawicieli polskiej i europejskiej polityki, organizacji branżowych, ekspertów i naukowców wyznaczających kierunki rozwoju obszarów wiejskich. W konferencji uczestniczyli przedstawiciele IRWŁ - więcej informacji na stronie 5.

Inne

- Miesięcznik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego „W NOWEJ ROLI” bezpłatnie trafia do rolników, mieszkańców wsi województwa łódzkiego.

- Wzorem lat ubiegłych również w tym roku rolnicy mogą skorzystać z pomocy pracowników IRWŁ przy wypełnianiu wniosków o dopłaty bezpośrednie oraz wniosków o przyznanie dopłaty z tytułu zużytego do siewu lub sadzenia materiału siewnego kategorii elitarny lub kwalifikowany mającej charakter pomocy de minimis w rolnictwie.

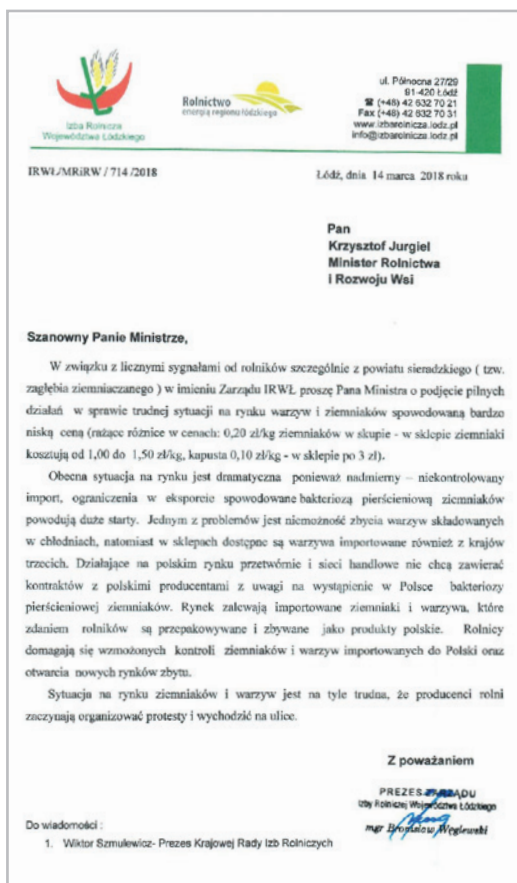
- Prawnik Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego udziela bezpłatnie porad prawnych dla rolników.

Wszystkie działania, interwencje podejmowane przez Zarząd Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego oraz informacje na temat sytuacji w rolnictwie są dostępne na stronie internetowej IRWŁ www.izbarolnicza.lodz.pl

Beata Rzewuska

Specjalista ds. organizacji rynków rolnych i szkoleń

Doradca rolno-środowiskowy

SZACOWANIE SZKÓD ŁOWIECKICH – NOWE REGULACJE

Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw nałożyła na Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe obowiązek prowadzenia szkoleń z zakresu szacowania szkód łowieckich dla przedstawicieli organów wykonawczych i jednostek pomocniczych gmin, izb rolniczych oraz dzierżawców i zarządców obwodów łowieckich.

Najważniejsze zmiany:

• Art. 46. 1. Dzierżawca lub zarządca obwodu łowieckiego jest obowiązany do wynagradzania szkód wyrządzonych w uprawach i płodach rolnych przez dziki, łosie, jelenie, danieli i sarny oraz przy wykonywaniu polowania.

• Szacowania szkód, dokonuje zespół składający się z:

1) przedstawiciela gminy WŁAŚCIWEJ ZE WZGLĘDU NA MIEJSCE WYSTĄPIENIA SZKODY, zwanego dalej „przedstawicielem gminy”, którym jest:

a) przedstawiciel organu wykonawczego jednostki pomocniczej tej gminy – jeżeli jednostka pomocnicza została utworzona – SOŁTYS

b) przedstawiciel organu wykonawczego tej gminy – jeżeli jednostka pomocnicza nie została utworzona – W PRZYPADKU BRAKU SOŁTYSA

c) przedstawiciel organu wykonawczego gminy lub organu wykonawczego jednostki pomocniczej gminy WŁAŚCIWEJ DLA PRZEWAŻAJĄCEGO OBSZARU CAŁEJ SZKODY – jeżeli szkoda wystąpiła na obszarze więcej niż jednej gminy lub jednostki pomocniczej gminy;

2) przedstawiciela zarządcy albo dzierżawcy obwodu łowieckiego;

3) właściciela albo posiadacza gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda.

Wniosek o szacowanie szkód właścicieli albo posiadaczy gruntów rolnych składa do organu wykonawczego gminy WŁAŚCIWEJ ZE WZGLĘDU NA MIEJSCE WYSTĄPIENIA SZKODY

• Szacowanie szkody składa się z oględzin oraz szacowania ostatecznego.

(w przypadku szkód wyrządzonych w płodach rolnych, szkód wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach oraz szkód w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszo-

na bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, dokonuje się wyłącznie szacowania ostatecznego.)

• Niestawiennictwo właściciela albo posiadacza gruntów rolnych lub dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego nie wstrzymuje dokonania szacowania szkód,

• Oględzin dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku,

• O terminie dokonania oględzin, przedstawiciel gminy zawiadamia właściciela albo posiadacza gruntów rolnych oraz dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, nie później jednak niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania wniosku,

• Niezwłocznie po zakończeniu oględzin sporządza się protokół do którego każda ze stron ma prawo wnieść zastrzeżenia.

• Szacowania ostatecznego dokonuje się najpóźniej w dzień sprzętu, przed dokonaniem sprzętu uszkodzonej uprawy, a w przypadkach szkód wyrządzonych w płodach rolnych, szkód wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach oraz szkód w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie, dokonuje się wyłącznie szacowania ostatecznego, w terminie 7 dni od dnia otrzymania wniosku

• O terminie planowanego sprzętu uszkodzonej uprawy właściciel albo posiadacz gruntów rolnych jest obowiązany powiadomić organ wykonawczy gminy właściwej ze względu na miejsce wystąpienia szkody, w formie pisemnej, w terminie 7 dni przed zamierzonym sprzętem.

• O terminie dokonania szacowania ostatecznego szkody przedstawiciel gminy zawiadamia właściciela albo posiadacza gruntów rolnych oraz dzierżawcę albo zarządcę obwodu łowieckiego, nie później jednak niż przed upływem 3 dni od dnia otrzymania informacji, a w przypadkach szkód wyrządzonych w płodach rolnych, szkód wyrządzonych przez dziki na łąkach i pastwiskach oraz szkód w uprawach, jeżeli szkoda powstała i została zgłoszona bezpośrednio przed sprzętem lub w jego trakcie pastwisk w terminie 3 dni od dnia otrzymania wniosku.

Wypłaty odszkodowania dokonuje dzierżawca albo za-

rzadca obwodu łowieckiego w terminie 30 dni od dnia otrzymania protokołu z szacowania ostatecznego, od którego nie wniesiono odwołania.

Właścicielowi albo posiadaczowi gruntów rolnych, na terenie których wystąpiła szkoda, oraz dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego przysługuje odwołanie do nadleśniczego Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe właściwego ZE WZGLĘDU NA MIEJSCE WYSTĄPIENIA SZKODY. Odwołanie wnosi się w terminie 7 dni od dnia podpisania protokołu.

Oględzin lub szacowania ostatecznego dokonuje się niezwłocznie, nie później niż w terminie 7 dni od dnia otrzymania odwołania

Decyzja, wydawana jest w terminie 14 dni od dnia otrzymania protokołów i jest ostateczna.

Wypłata odszkodowania, następuje ze środków dzierżawcy albo zarządcy obwodu łowieckiego, nie później niż w terminie 30 dni od dnia doręczenia decyzji.

Właściciel albo posiadacz gruntów rolnych, na których zostały wyrządzone szkody, a także dzierżawca albo zarządca obwodu łowieckiego niezadowolony z decyzji, może, w terminie trzech miesięcy od dnia jej doręczenia, wnieść powództwo do sądu właściwego ze względu na miejsce wystąpienia szkody.

UWAGA!

Zgodnie z pismem Ministerstwa Środowiska z dnia 9 kwietnia 2018 roku, do czasu opracowania i wydania nowych przepisów wykonawczych do znowelizowanej ustawy - Prawo łowieckie, należy podczas szacowania szkód posiłkować się rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 8 marca 2010 r., w sprawie sposobu postępowania przy szacowaniu szkód oraz wypłat odszkodowań za szkody w uprawach i płodach rolnych” (Dz. U. nr 45, poz. 272), które określa metodykę wyliczenia należnego odszkodowania i wprowadza wzory protokołów szacowania szkód.

Źródło:

Ustawa z dnia 22 marca 2018 r. o zmianie ustawy - Prawo łowieckie oraz niektórych innych ustaw

NIE WYPALAJ TRAW! Grożą za to kary i cofnięcie dopłat!

Ustawa o ochronie przyrody i o lasach zabrania wypalania traw na łąkach, pozostałości roślinnych na nieużytkach, skarpach kolejowych i rowach przydrożnych. Za nieprzestrzeganie tych zakazów grożą wysokie kary. Kodeks wykroczeń przewiduje nawet 5 tys. zł grzywny za wypalanie traw. Znacznie surowszą karę poniesie osoba, która podpalając trawy spowoduje zagrożenie życia i zdrowia innych ludzi albo mienia np. budynków. W tym wypadku Kodeks karny przewiduje karę więzienia od roku do 10 lat.

Wypalanie traw absolutnie się nie opłaca

Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa również może nakładać dotkliwe kary finansowe, jeśli stwierdzi, że rolnik wypala grunty rolne. Zakaz wypalania gruntów rolnych to jeden z warunków, który zobowiązani są przestrzegać rolnicy ubiegający się o płatności bezpośrednie oraz płatności obszarowe w ramach PROW 2014-2020. Brak ich przestrzegania może doprowadzić do zmniejszenia płatności o 3%. ARiMR każdy przypadek wypalania traw rozpatruje indywidualnie i może taką karę zwiększyć albo zmniejszyć. Zgodnie z zasadami, nałożona przez Agencję sankcja, w zależności od stwierdzonego stopnia winy, może zostać zmniejszona do 1 proc., jak i zwiększona do 5 proc. należnych rolnikowi płatności obszarowych za dany rok. Jeszcze surowszą karę poniesie rolnik w przypadku, gdy świadomie wypala grun-

ty rolne. Jeszcze surowszą karę poniesie rolnik w przypadku, gdy świadomie wypala grunty rolne. Wówczas całkowita kwota należnych mu płatności może być obniżona nawet o 20%, a w zupełnie skrajnych przypadkach, np. stwierdzenia uporczywego wypalania traw, Agencja może pozbawić rolnika całej kwoty płatności bezpośrednich za dany rok.

Wypalanie traw nie ma sensu - jest szkodliwe i niebezpieczne

Po przejściu pożarów ziemia na „wypaleniskach” staje się jałowa. Wypalanie nawet jednorazowe obniża wartość plonów o 5% - 8%; pogarsza się skład botaniczny siana. Niszczony są rośliny motylkowe. Zdecydowanie zwiększa się

udział chwastów. Według naukowców, po takim pseudo-użyźniającej zabiegu ziemia potrzebuje KILKU lat by powrócić do plonów sprzed pożaru; zniszczeniu ulega warstwa próchnicy, a razem z nią przebogaty świat mikroorganizmów (bakterie, grzyby) niezbędny do utrzymywania równowagi biologicznej życia. Płomienie zabijają np. dżdżownice i hamują naturalne zjawisko gnicia pozostałości roślinnych, dzięki któremu tworzy się urodzajna warstwa gleby. Nie koniec na tym, ogień zabija także owady np. pszczoły i dziko żyjące zwierzęta takie jak jeże, zające, lisy czy kuropatwy oraz niszczy ich siedliska.

(Źródło: ARiMR)

Wspólnie dbamy o dobro rolnika

Współpraca i zaangażowanie w sprawy wsi to cele Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i Rabatu Rolniczego. – Wspieramy rolników i pomagamy im, dbamy o dobro polskiej wsi i jej gospodarzy, którzy każdego dnia mierzą się z wieloma problemami – zgodnie przyznają Bronisław Węglewski, prezes Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego i Jan Boczek prezes Spółki Rabat Rolniczy, wydawca kwartalnika „mojaWieś”.

Izba rolnicza to jednostka samorządu rolniczego, która działa na rzecz rolnictwa i rynków rolnych oraz wpływa na kształtowanie polityki rolnej i uczestniczy w jej realizacji. Aktywność samorządu rolniczego jest jednak wielowymiarowa, m.in. określa ją art.5 Ustawy o Izbach Rolniczych i zadania statutowe, które Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego realizuje. W każdym z 21 powiatów zostało utworzone Biuro Powiatowe IRWL, którego praca skupia się na udzielaniu porad, organizacji szkoleń i niesieniu doraźnej pomocy rolnikom w terenie. Każdy rolnik może liczyć również na pomoc delegatów Izby z danego powiatu.

- Od ponad 20 lat Izba Rolnicza Województwa Łódzkiego dba o rozwój obszarów wiejskich. Uczestniczymy i pomagamy we wszystkich inicjatywach lokalnych społeczności, które mają na celu poprawę warunków i bezpieczeństwa pracy oraz życia na wsi – zapewnia prezes Węglewski. - Nie bagatelizujemy żadnego problemu czy zapytania. Udzielamy rzetelnych informacji. Dlatego zachęcamy rolników, żeby się do nas zgłaszali. Pomożemy. Sam jestem rolnikiem i wiem, jak ważne jest to, by wiedzieć gdzie zgłosić się po wsparcie.

Budowanie siły polskiej wsi i wsparcie rolników to również główne zadanie jakie postawiła przed sobą Spółka Rabat Rolniczy.

- Stworzyliśmy dla mieszkańców małych miejscowości Program „mojaWieś”, którego celem jest ich promocja i wsparcie. Postawiliśmy na integrację środowiska wiejskiego i edukację – mówi prezes Jan Boczek. - Prowadzimy portal społecznościowy www.mojaWies.pl i wydajemy kwartalnik „mojaWieś”, który dociera do każdej wsi w kraju. Promujemy małe ojczyzny, piszemy o ważnych wydarzeniach, chwalimy niezwykle talenty.

Ważnym filarem Programu jest również Oferta Rabatowa, dzięki której mieszkańcy wsi mogą kupować potrzebne im produkty w najlepszych cenach w Polsce. Oferta jest dopasowana do ich potrzeb, a ceny zostały wynegocjowane z producentami.

- Naszym celem jest obniżenie kosztów życia na wsi i szukanie takich rozwiązań, które wspomogą rolników, członków organizacji i mieszkańców – dodaje prezes Rabatu Rolniczego. - Współpraca pomiędzy izbami rolniczymi a Rabatem Rolniczym jest dobra dla rolnika, sprzyja rozwojowi i integracji środowiska wiejskiego –

Na zdjęciu od lewej: Piotr Kociołek - Prezes Sam-Rol Sp. z o.o., Jan Boczek - Prezes Spółki Rabat Rolniczy, Bronisław Węglewski - Prezes IRWL.

mówi Piotr Kociołek prezes Sam-Rol Sp. z o.o. – wydawcy miesięcznika „W NOWEJ ROLI”.

Mamy zaufanie mieszkańców.

- Przekonali się, że na nas można liczyć – mówi prezes Jan Boczek. - Mieszkańcy doskonale wiedzą, że służymy im pomocą. Każdego dnia pracujemy nad tym by na wsi żyło się lepiej i lżej. Zachęcam wszystkich do kontaktu pod bezpłatnym numerem telefonu 800 007 444 lub zgłaszania się do Izby Rolniczej Województwa Łódzkiego. Jesteśmy do Waszej dyspozycji w każdej sprawie.

Samochody Ford w najniższych ratach tylko z Programem mojaWieś

AUTA OSOBOWE: Edge • Fiesta • Focus • Mondeo • Kuga • Ecosport • Edge • C-Max/C-Max Grand • Galaxy • S-Max

FORD MULTIOPCJE

Jeśli chcesz częściej wymieniać samochód na nowy to Ford MultiOpcje to idealny kredyt na zakup Forda dla Ciebie! Oferta jest przygotowana tak, aby Twoje raty były wyjątkowo niskie. Program dostępny przy wpłacie własnej już od 0% wartości samochodu!

KORZYŚCI PROGRAMU FORD MULTIOPCJE:

- Splacasz tylko część wartości samochodu,
- Ty decydujesz o okresie umowy – 2, 3 lub 4 lata,
- Jesteś właścicielem samochodu,
- Odliczasz VAT zgodnie z ustawą,
- Odliczenie od podatku dochodowego – amortyzacja auta oraz koszt odsetek i opłat,

CO JESZCZE ZYSKUJESZ:

- Dealer gwarantuje Ci cenę odkupu samochodu po zakończeniu umowy,
- Dajemy Ci wybór: zamieniasz auto na nowe, zwracasz lub zatrzymujesz i używasz dalej,
- Pakiet Ford Ubezpieczenia otrzymujesz w promocyjnej cenie.

ECOSPORT

Wyrazisty i sportowy.

Rata miesięczna dla Nowego Forda EcoSport Navl Edition 1.0 125 KM M6 w cenie 69 900 zł. Wpłata własna 20%, okres finansowania 48 miesięcy, przebieg roczny 20 000 km.

miesięcznie **740 PLN NETTO**

FIESTA

Przykuwa wzrok i intryguje.

Rata miesięczna dla Nowego Forda Fiesta Trend z pakietem Cool & Sound 1.1 125 KM 5D w cenie 45 900 zł. Wpłata własna 20%, okres finansowania 48 miesięcy, przebieg roczny 20 000 km.

miesięcznie **435 PLN NETTO**

FOCUS

Wygodą i sportowy charakter.

Rata miesięczna dla Forda Focus Sync Edition 1.6 125 KM M5 w cenie 78 470 zł. Wpłata własna 20%, okres finansowania 48 miesięcy, przebieg roczny 20 000 km.

miesięcznie **782 PLN NETTO**

KUGA

Ekscytujący z każdej strony.

Rata miesięczna dla Forda Kuga Trend z pakietem Amber X 1.5 120 KM EcoBoost w cenie 88 900 zł. Wpłata własna 20%, okres finansowania 48 miesięcy, przebieg roczny 20 000 km.

miesięcznie **876 PLN NETTO**

Przykład reprezentatywny na dzień 6.07.2017. Rzeczywista Roczna Stopa Oprocentowania (RRSO) wynosi 8,58%, całkowita kwota kredytu (bez kredytowanych kosztów) 57 948,67 zł, całkowita kwota do zapłaty 72 909,40 zł, oprocentowanie zmienne 6,49%, całkowity koszt kredytu 14 960,73 zł, w tym opłata przygotowawcza 2 897,43 zł, odsetki 12 063,20 zł, 47 miesięcznych równych rat w wysokości 762,31 zł i ostatnia rata – 34 183,57 zł. Wymóg zawarcia umowy ubezpieczenia AC samochodu – koszt nie jest wliczony do RRSO.

Jak skorzystać z oferty Programu mojaWieś i kupować w najniższych cenach?

Wstępny raport przezimowania – oziminy pod lupą

Wiosenna lustracja oziminy pozwala wstępnie określić straty spowodowane niekorzystnymi warunkami jesienno - zimowymi. W początkowej fazie ruszenia wegetacji najslabiej wyglądały plantacje z rzepakiem i jęczmieniem ozimym.

Jesień dla zasiewów rzepaku i zbóż ozimych w województwie łódzkim przybrała różne oblicza. Rzepak ozimy wysiano w przesuszoną glebę. Opady deszczu po siewie i ciepła aura przyczyniły się do szybkich i wyrównanych wschodów. Umiarkowane temperatury powietrza, częste i obfite opady deszczu we wrześniu (170,5 mm) i październiku (80,3 mm) zaburzyły bilans wodno-powietrzny w glebie. Wpłynęło to negatywnie na początkową fazę rzepaku, obserwowano pojedyncze zgorzele siewek, żółknięcie liścieni i bardzo powolny wzrost roślin. Takie warunki pogodowe ograniczały nalot pchełek. Sucha zgnilizna kapustnych wystąpiła sporadycznie. Stan roślin przed zimą należy określić jako słaby. Wysokość rzepaku ozimego wynosiła od 6 do 12 cm, a liczba liści rozetowych była w przedziale 5-7 szt.

Przedplonami dla zbóż ozimych były głównie zboża ozime i rzepak ozimy. Wykonanie orki siewnej było utrudnione, z uwagi na zbyt słaby stan uwilgotnienia gleby w sierpniu. Wrzesień obfitował w częste opady deszczu, na glebach ciężkich i zlewnych stosowano bronowanie lub agregat uprawowy z wałem strunowym. Uprawy te pozwoliły „napowietrzyć” glebę nie powodując przy tym zaburzenia profilu glebowego. Jęczmień ozimy jak i pozostałe zboża ozime wysiano dopiero w ostatniej dekadzie września. Uwilgotnienie wierzchniej warstwy gleby na początku okresu wegetacyjnego zabezpieczało potrzeby wodne roślin. Wschody zbóż w doświadczeniach i na polach produkcyjnych były dobre. W okresie wzrostu roślin nadmiar wody ograniczał pobieranie składników pokarmowych, w pszenicy ozimej obserwowano pojedyncze zgorzele przedwschodowe jak i powschodowe, co skutkowało obniżoną obsadą roślin. Jęczmień ozimy i żyto osiągnęły fazę trzech rozkrzewień, pszenżyto ozime dwóch, zaś pszenica ozima pod koniec listopada miała jedno rozkrzewienie. Ochronę herbicydową wykonano w okresie jesiennym. Nalot szkod-

ników, głównie mszycy czeremchowo - zbożowej na jęczmieniu ozimym wymusił zastosowanie oprysku insektycydowego. Objawy porażenia wirusem żółtej karłowatości jęczmienia można obserwować dopiero wiosną po ruszeniu wegetacji. Należy pamiętać, że choroby wirusowe w sprzyjających warunkach mogą powodować straty plonu ziarna przekraczające 50%. Jesienią, głównie na jęczmieniu ozimym obserwowano porażenie plamistością siatkową, a na życie ozimym septoriozą liści i rdzą brunatną. Nasilenie występowania chorób grzybowych było jednak niewielkie. Dobowe wahania temperatur powietrza sprzyjały hartowaniu się zbóż ozimych. Od września do listopada odnotowano 314 mm opadu, uwilgotnienie gleby było duże. Stan zasiewów rzepaku i zbóż ozimych jesienią był słaby do dobrego. Zahamowanie wegetacji odnotowano w połowie listopada. Średnia dobowa 3 dekady listopada wyniosła 3,02°C, 1 i 2 dekada grudnia kolejno 1,34°C i 1,53°C. Od 24 grudnia do 11 stycznia utrzymywała się jesienna aura – nastąpiło pobudzenie wegetacji. Ponownie w stan zimowego spoczynku rośliny weszły dopiero 12 stycznia.

Zima była niebezpieczna dla rzepaku ozimego w naszym rejonie. Fala mrozu pod koniec 1 dekady stycznia z przymrozkami przy gruncie do -11°C była groźna dla zasiewów ozimych, rośliny nie były w pełni zahartowane z powodu nawrotów ocieplenia. Druga fala nadciągnęła w 1 dekadzie lutego (przymrozek przy gruncie -9,6°C), temperatura gleby na głębokości 5 cm spadła do -1,7°C, zaś w 3 dekadzie odnotowano -16,3°C, na głębokości 5 cm temperatura spadła do -7,4°C a na 20 cm do -4,9°C. Średnia dobowa lutego wyniosła -2,99°C, wrażliwość tkanek roślin rzepaku na mróz jest duża, a największa dla organów niehartujących się, czyli korzenia. Do jego nieodwracalnego przemrożenia dochodzi wtedy, kiedy korzeń ulegnie schłodzeniu na głębokości 5 - 10 cm do -7°C. Lokalnie w miejscach, gdzie zalegała woda doszło do uszkodzenia szyjki korzeniowej i całej części nadziemnej rzepaku. Miało to jednak charakter miejscowy i nierównomierny na polu, rośliny utraciły większą część masy wegetatywnej (fot. 1).

Fot. 1. Stan rzepaku ozimego (poletka doświadczalne SDOO Sulejów)

Stan na dzień 14.03.2018r.

Stan na dzień 03.04.2018r.

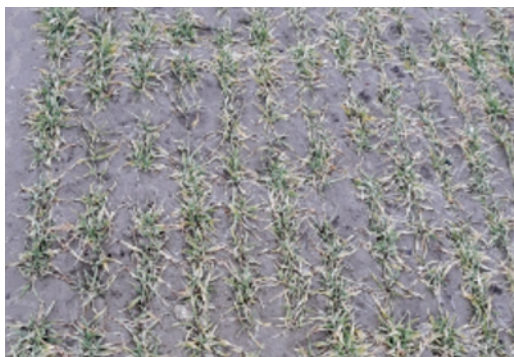

Fot. 2. Po lewej stronie rośliny żywe, po prawej rzepak bez oznak przemarznięcia.

Wiedzę na temat stanu roślin daje wykonanie testu na przemarznięcie. Za żywe uznaje się takie rośliny rzepaku, których pąg wierzchołkowy odznacza się wyraźnym przyrostem liści. Korzeń powinien być szklisty, a część naskórka nie może się złuszczać. Jeżeli przy takiej lustracji okaże się, że skórka wraz z tkanką korkową łatwo odchodzi od miążgi korzenia to najprawdopodobniej mamy do czynienia z martwą już rośliną. Dowodzi to o stratach powstałych w czasie zimy. Na fot. 2 widoczne są objawy przemarznięcia rzepaku, a rośliny z uszkodzonym systemem korzeniowym łatwo można wyciągnąć z ziemi. Jeśli lustracja wykaże, że plantacja rzepaku przemarzła, jednak nie na tyle, aby ją w ogóle zlikwidować trzeba wtedy zwiększyć pierwszą dawkę azotu nawet o 1/3 normalnej dawki wiosną tuż przed ruszeniem wegetacji. Zregenerowanie w części przemarzniętych roślin, dobrze jest zaraz po ruszeniu wegetacji dokarmić także dolistnie, szczególnie ważne jest wtedy „wniesienie” magnezu i mikroelementów. Jeśli rolnik zdecyduje się na zlikwidowanie plantacji z rzepakiem, po orce na głębokość około 15 cm może uprawiać bobik, groch, kukurydzę, len, soję, rzepak jary, pszenicę jary, ziemniaki. Należy dokładnie stosować się do zaleceń Instytutu Ochrony Roślin PIB w Poznaniu dotyczących następstwa roślin po zaorany rzepaku.

Fot. 3. Stan jęczmienia ozimego (poletka doświadczalna SDOO Sulejów)

Stan na dzień 14.03.2018r.

Stan na dzień 03.04.2018r.

Po wykonaniu testu przemarznięcia w jęczmieniu ozimym można wnioskować, że około 90% roślin przemarzło, warunki pogodowe w sezonie 2017/2018 nie spowodowały większych strat na plantacjach z jęczmieniem ozimym (fot. 3, 4). Daje to podstawę do

podejmowania szybkich decyzji związanych z nawożeniem azotowym.

Fot. 4 Test przemarznięcia jęczmienia ozimego.

W województwie łódzkim jęczmień ozimy ma niewielki udział w strukturze zasiewów. Decydując się na uprawę jęczmienia ozimego trzeba mieć świadomość, że uprawa ta jest jednak podatna na wymarzenie. Różnice odmianowe w zakresie zimotrwałości zwiększyły się w ostatnich latach.

Stan pozostałych gatunków bardziej odpornych na wymarzenie należy ocenić jako dobry. Rolnik już na etapie wyboru odmiany do wysiewu w następnym sezonie powinien zwrócić uwagę na cechę zimotrwałości odmian, zwiększy to szansę, przy wahaniach temperatury w okresie zimy, na uratowanie uprawy od wymarzenia.

Iwona Michalska
COBORU Stacja Doświadczalna
Oceny Odmian
w Sulejowie

REKLAMA

**ELEMENTARNY
SKŁADNIK
SUKCESU**

- ✓ zwiększa wykorzystanie składników pokarmowych
- ✓ stymuluje rozwój pożytecznych mikroorganizmów
- ✓ neutralizuje zakwaszające działanie nawozów
- ✓ optymalizuje właściwości wodne i powietrzne
- ✓ wpływa na przyspieszenie powstania próchnicy

Piotr Podolak tel.: 607 278 879
Województwo Łódzkie

www.nordkalk.pl

Nordkalk

Member of Rettig Group

TMR czy PMR w żywieniu krów mlecznych?

TMR, czyli total mixed ration

System pełnoporcjowego żywienia krów mlecznych, czyli TMR (ang. total mixed ration) znalazł już wielu zwolenników w naszym kraju. Wzrost popularności tego systemu, obserwowany od kilku lat w naszych gospodarstwach, wynika z wielu przyczyn, z których najważniejsze to:

- zwiększenie wielkości stad krów mlecznych, umożliwiające podział stada na grupy żywieniowe,
- zwiększanie ilości gospodarstw utrzymujących krowy w systemach wolnostanowiskowych,
- zwiększenie potencjału produkcyjnego krów, wymuszające żywienie dawkami z dużym udziałem pasz treściwych - według Coppock (1997) niemożliwe jest prawidłowe żywienie wysoko wydajnej krowy mlecznej bez stosowania systemu TMR,
- modernizacja obiektów hodowlanych, umożliwiające wjazd ciągnika z wozem paszowym lub wozu samojezdnego,
- opłacalność produkcji mleka, umożliwiające zakup wozów paszowych,
- dostęp do stosunkowo niedrogich wozów paszowych, przeznaczonych dla mniejszych gospodarstw,
- większa świadomość hodowców.

Aby system żywienia krów stosowany w konkretnym obiekcie hodowlanym mógł być zakwalifikowany do TMR musi spełniać dwa podstawowe warunki:

- pasze objętościowe muszą być zmieszane z paszami treściwymi, paszami odpadowymi oraz mieszankami mineralno-witaminowymi w taki sposób, aby niemożliwe było ich oddzielne pobieranie przez krowę (wybieranie, sortowanie); mieszanie odbywa się najczęściej w wozie paszowym, przyczepianym lub samojezdnym,
- mieszanka pełnoporcjowa musi być zadawana krowom do woli, tj. z zapewnieniem pozostawiania 3-5% niedojadów.

Niespełnienie jednego z tych warunków nie pozwala na klasyfikowanie systemu zadawania paszy do TMR.

Stado żywione systemem TMR musi być podzielo-

ne na grupy żywieniowe. Najczęściej są to 2-4 grupy żywieniowe krów w laktacji oraz 2 w okresie zaszuszenia.

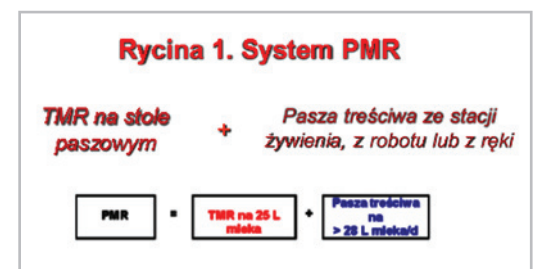
Układający dawkę pokarmową w systemie TMR, analogicznie jak w żywieniu drobiu, wylicza koncentrację energii lub białka w 1 kg suchej masy mieszaniny, która zadawana jest krowom do woli. Bilansowana jest nie tylko zawartość energii, białka, składników mineralnych i witamin, ale także zawartości skrobi (lub NFC). W bilansowaniu uwzględnia się również strukturę fizyczną dawki pokarmowej.

PMR, czyli partly mixed ration

System częściowo pełnoporcjowego żywienia krów mlecznych, czyli PMR (ang. partly mixed ration) znalazł również wielu zwolenników w naszym kraju, szczególnie w mniejszych gospodarstwach. W systemie żywienia PMR wszystkie krowy w stadzie (krowy w laktacji) otrzymują mieszaninę pełnoporcjową, czyli TMR, wspólny dla wszystkich krów w laktacji. Jego wartość pokarmowa jest zwykle dostosowana do średniej wydajności w stadzie, nieco ją przekraczając. Wartość pokarmowa TMR-u nie może być za wysoka, bo spowodowałoby to otluszczenie krów nisko wydajnych, w tym będących w końcowym okresie laktacji. Nie może być za niska, bo wysoko wydajne krowy musiałyby być dokarmiane bardzo dużymi dawkami pasz treściwych.

W składzie wspólnego TMR-u znajdują się głównie pasze objętościowe, odpadowe (np. kiszony wysłodka buraczane prasowane, młóto browarniane itp.) oraz ograniczona ilość pasz treściwych. Krowy o wydajnościach przekraczających wydajność, na którą „zaprogramowano” TMR otrzymują dodatek paszy treściwej (rycina 1), najczęściej mieszanki energetyczno-białkowej lub 2 mieszanek, tj. energetycznej i białkowej. Ilość paszy treściwej przewidziana dla danej krowy wynika z jej aktualnej wydajności mleka, a także z okresu laktacji. Pasze treściwe zadawane są z ręki lub z podwieszanych wózków paszowych (w systemach wiązanego utrzymania krów) lub ze stacji żywienia (obory wolnostanowiskowe). Stacją żywienia jest także stacja w robotach udojowych. PMR jest najlepszym

systemem żywienia krów w oborach z robotami do doju.

TMR czy PMR ?

Najważniejsze zalety systemu TMR, w stosunku do PMR, to:

- lepsze dostosowanie dawki do zapotrzebowania krów, podzielonych na grupy żywieniowe różniące się wydajnością mleka,
- zmniejszenie częstotliwości chorób metabolicznych, wynikające z mniejszego zagrożenia otluszczeniem krów i z lepszego dostosowania składu dawki do zapotrzebowania krów,
- zmniejszenie częstotliwości występowania kwasicy żwacza (wymieszanie pasz objętościowych z treściwymi sprzyja ślinieniu się krów),
- możliwość efektywnego stosowania dodatków paszowych,
- wyższa wydajność mleka,
- wyższa opłacalność produkcji (tańsze żywienie), mniejsza emisja do środowiska (pozostałości, gazy cieplarniane, itp.).

Wymienione, najważniejsze „przewagi” systemu TMR powodują, że na stosowanie tego systemu decydują się ci hodowcy, którym pozwalają na to warunki ich gospodarstwa. Wybór systemu TMR, a nie PMR jest oczywisty, chociaż system TMR ma również swoje ograniczenia. Do najważniejszych z nich należy zaliczyć:

- konieczność mieszania kilku dawek, co jest trudniejsze organizacyjnie, wymaga umiejętności i stwarza możliwość pomyłek,
- konieczność przegrupowywania zwierząt, co stwarza

problemy z dobrostanem krów (zmniejszenie wydajności mleka po przejściu krowy do innej grupy) oraz zwiększa koszty obsługi,

- większe koszty budynków (wygradzenia, bramki itp.).

Im większe jest stado krów, tym mniejsze jest znaczenie „wad” systemu TMR.

Jak wspomniano powyżej system PMR jest bardzo popularny w mniejszych gospodarstwach. Ale czy jest to system najlepszy? Jego popularność wynika z:

- trudności w grupowaniu małych liczbowo stad,
- łatwości stosowania,
- propagowania przez niektóre firmy paszowe.

Niestety, to co jest zaletą systemu TMR, jest ograniczeniem systemu PMR:

- większa częstotliwość chorób metabolicznych, wynikająca z większego zagrożenia otłuszczeniem krów, zwłaszcza będących w okresie końca laktacji

- większa częstotliwość występowania kwasicy żwacza, w tym SARA, bo pasze treściwe pobierane są osobno, bez pasz objętościowych,

- brak możliwości efektywnego stosowania dodatków paszowych – dodatek paszowy w mieszany w TMR jest przeznaczony dla wszystkich krów, a nie tylko dla tych, które go potrzebują.

Jaki system dla mniejszych i średnich gospodarstw?

Biorąc pod uwagę argumenty za i przeciw dla systemu PMR, warto byłoby zastanowić się jaki system powinien być propagowany w gospodarstwach małych i średniej wielkości. Gospodarstwa, w których utrzymuje się 50-100 krów, to obecnie najciekawsza grupa gospodarstw, najdynamiczniej rozwijająca się, korzystająca z programów pomocowych, także na modernizację obiektów i maszyn. W wielu z nich znajdują się już nowoczesne obory wolnostanowiskowe, z halami udojowymi i wozami paszowymi. Coraz lepszy jest w nich potencjał produkcyjny krów. Sądzić należy, że w najbliższych kilkunastu latach powstanie ich jeszcze więcej i będą one przez wiele lat charakterystyczne dla naszej produkcji mleka. W wielu z nich zaczną funkcjonować roboty do doju.

To faktycznie najciekawsza obecnie grupa gospodarstw, także dla doradztwa żywieniowego. Niestety, nie tylko najciekawsza, ale także najtrudniejsza. Bo z jednej strony są to obory za duże dla indywidualnego żywienia krów, jak było to w oborach na uwięzi, posiadających kilka krów, którym można było „dosypać” na koryto indywidualną dawkę pasz treściwych i podsypać widłami kiszonki z kukurydzy. A z drugiej strony są to obory za małe na tworzenie grup żywieniowych. Jeżeli w ciągu miesiąca w oborze na 80 sztuk krów cieli się na przykład 6-8 krów, to jak zorganizować grupy krów zasuszonych z 3-4 krowami, na przykład w grupie przejściowej przed porodem (ostatnie 3 tygodnie ciąży)? Czy i jak mieszać TMR w wozie paszowym dla 3-4 krów? Jak zorganizować żywienie grupowe jałówek, bo przecież takie są wymagania prawidłowego odchovu, gdy w gospodarstwie jest aktualnie 7-8 jałówek i są one w różnym wieku? Na przykład jest w obiekcie „tylko” 5 jałówek w wieku od 6 do 12 miesięcy życia, a więc w okresie, który wymaga wielkiej troski z jednej strony o wyrostowość jałówki, a z drugiej o nie zniszczenie wymienia nadmiernym wzrostem ilości komórek tkanki tłuszczowej. Odpowiedzi na te pytania nie są niestety łatwe. Brakuje nam modelowych rozwiązań.

System PMR - dlaczego nie jest to dobry pomysł na żywienie krów rasy HF?

W systemie PMR ilość pasz treściwych w mieszance nie może być duża, bo spowodowałoby to otłuszczenie krów nisko wydajnych. Dlatego zwykle wspólny TMR zaprojektowany jest na 20-22 litry mleka. Znajduje się

w nim tylko 3-4 kg pasz treściwych. Nie wykorzystuje się więc faktu, że mieszanie dużych dawek (na przykład 10 kg) pasz treściwych w wozie paszowym zmniejsza ryzyko SARA. Nie w pełni wykorzystuje się więc zalety wozu. Po co kupować drogi wóz, który służy przede wszystkim do transportu pasz objętościowych? Oczywiście są one ważone w wozie, co odróżnia przewożenie kiszzonek w wozie od przewożenia przyczepami.

Pasze treściwe najczęściej zadawane są w tym systemie w stacjach żywienia. Jednej lub dwóch na całe stado. Oczywiście według planowanego podziału na odpasy. Na przykład co godzinę krowa ma możliwość pobrania 1 kg granulatu. Mimo, że taki podział dawki pasz treściwych jest o wiele bardziej „fizjologiczny” niż skarmianie „na raz” 3 kg takich pasz, jak było to dawniej w oborach na uwięzi, to wciąż ten system jest gorszy, a więc bardziej kwasycowy niż mieszanie pasz w wozie paszowym. Krowa pobierając pasze treściwe razem z paszami objętościowymi, w jednym kęsie, bo tak zakłada system TMR, ślini się, co buforuje płyn żwacza i stabilizuje fermentację w żwaczu. System TMR, z dużą ilością pasz treściwych jest mniej kwasycowy niż system PMR, z zadawaniem pasz treściwych ze stacji żywienia. Przestrzegam przed myśleniem, że skarmianie aż 10 kg pasz treściwych ze stacji żywienia skutecznie zapobiega SARA. Pomijam tutaj całkowicie aspekt trudności z przystosowaniem się do stacji przez niektóre krowy, dominacji innych krów nad pierwiastkami lub świeżo wycielonymi.

Warto w tym miejscu nadmienić, że tylko w niewielu gospodarstwach z opisywanej grupy funkcjonują hale udojowe z komputerowym odczytywaniem wydajności mleka. Jak więc ustawić dawki w stacji żywienia dla konkretnej krowy, gdy nie wiadomo ile produkuje mleka. Niektóre z wymienionych stan nie są nawet w systemie oceny użyteczności mlecznej. Hodowca nie ma więc możliwości korzystania z raportów wynikowych. Jest więc w oborze wóz paszowy, jako przyczepa do przewożenia pasz objętościowych, jest stacja żywienia programowana „z sufitu”.

W takich obiektach, z 50-100 krowami w laktacji, większe korzyści uzyska się przez podzielenie stada na 2-3 grupy laktacyjne, żywione typowymi TMR-ami. Zakupioną wcześniej stację żywienia można pozostawić w grupie najbardziej wydajnej, promując 2-3 kg mieszanki treściwej najwybitniejsze krowy. Stacja żywienia w tej grupie spełnia dodatkową rolę. Ułatwia hodowcy kontrolę pobierania paszy przez krowę. Każde pominięcie przez krowę odpasu w stacji żywienia jest monitorowane komputerowo i może być sygnałem rozpoczynających się problemów metabolicznych. W sytuacji utraty apetytu krowa zmniejszanie pobrania paszy rozpoczyna od zaprzestania pobierania pasz treściwych.

Kolejną wadą systemu PMR jest trudność w stosowaniu dodatków paszowych. Po co zadawać drogie dodatki paszowe wszystkim krowom, także nisko wydajnym. Pomijam tutaj pewną grupę dodatków, które można zadawać w paszach treściwych ze stacji żywienia. Ale co z dodatkami mineralnymi? Po co podawać acid buf w TMR-ze dla krowy, która produkuje 10 kg mleka i pobiera wspólny TMR zaprojektowany na 22 kg mleka. A co z mieszankami mineralno-witaminowymi? Przecież dla wysoko wydajnych krów można stosować droższe i efektywniejsze mieszanki, niż dla krów będących w końcu laktacji. Część firm paszowych skutecznie promuje wśród hodowców system PMR i trudno im się dziwić. Doradcy zachęcając do stosowania systemu PMR liczą na większą sprzedaż swoich dodatków, które znajdują się w dawce dla wszystkich krów, a nie tylko dla jednej grupy krów.

Z pewnością poważnymi argumentami za stosowaniem systemu PMR są łatwość i prostota, oszczędność czasu przeznaczonego na karmienie krów. Czy nie straci się go jednak na leczenie czy na radzenie sobie z problemami z rozrodem?

Jak wspomniano wcześniej jednym z zagrożeń stosowania wspólnego TMR-u dla wszystkich krów w laktacji jest możliwość otłuszczenia się krów nisko wydajnych. System PMR nadaje się dla tych obór, w których średnia wydajność w grupie laktacyjnej wynosi ponad 40 litrów mleka, a krowy zasuszane są przy wydajnościach powyżej 25 litrów mleka. Przy takich wysokich wydajnościach na kilka tygodni przed zasuszeniem nie ma obawy o otłuszczenie krów. Można więc przygotowywać TMR na 35-40 litrów mleka, a więc mieszaninę z dużym udziałem pasz treściwych.

Jaki model żywienia dla obór z 50-100 krowami w laktacji?

Zachęcam do grupowego żywienia krów w takich stadach. Do tworzenia przynajmniej 2 grup w laktacji, tj. krów wysoko wydajnych (z ewentualnym wykorzystaniem stacji żywienia), karmionych dawką pokarmową (TMR-em) o wartości pokarmowej na przykład na 35 litrów mleka oraz krów niżej wydajnych karmionych TMR-em na 22 litry mleka. To naprawdę daje lepsze efekty niż system PMR z jednym TMR-em i stacją żywienia.

W żywieniu grupowym krów w laktacji można korzystać z pomysłu tak zwanego TMR-u (dawki) bazowego. Gdy w oborze znajdują się 3 grupy krów w laktacji, np. każda po 20 krów, to najpierw miesza się TMR bazowy dla wszystkich 60 krów, przyjmując założenie, że jego wartość pokarmowa ma pokrywać zapotrzebowanie na przykład na 25 litrów mleka. Po zadaniu 1/3 mieszanki 20 krowom najmniej wydajnym, należy dosypać do wozu takiej ilości paszy treściwej, aby pozostała mieszanka (2/3) pokrywała zapotrzebowanie na przykład na 33 litry mleka. Po jej zadaniu kolejnej grupie 20 krów pozostaje dosypać do reszty TMR-u (do 1/3) kolejną porcję paszy treściwej, aby koncentracją pozostałego TMR-u pokrywała zapotrzebowanie najbardziej wydajnych krów, tj. na 45 litrów. Jedyną trudnością w oborze wolno stanowiskowej jest wymyślenie sposobu przepędzania zwierząt do hali udojowej. Namawiam tych wszystkich hodowców, którzy modernizują obory, lub o tym myślą, aby już teraz planowali podział swojego stada, nawet 50 czy 75 krowiego na grupy żywieniowe. To na pewno da lepsze efekty ekonomiczne. Warto pomyśleć także nad grupowaniem stada jałówek remontowych.

Podsumowanie

1. Każdy system zadawania pasz ma wady i zalety.
2. System dla konkretnej obory powinien być wybrany po uwzględnieniu wielu czynników, w tym wielkości stada, wydajności mleka, konstrukcji budynków itp.
3. System PMR jest szczególnie przydatny dla małych stad oraz stad dojonych robotami udojowymi.
4. Tam, gdzie jest to możliwe, systemem zalecanym powinien być system TMR.
5. W dużych gospodarstwach systemem PMR można żywić niektóre grupy (np. grupę „fresh”, czy krowy wysoko wydajne), z wykorzystaniem stacji żywienia. Stacja pomaga w monitoringu krów.

prof. dr hab. Zygmunt Maciej Kowalski
Katedra Żywienia i Dietetyki Zwierząt,
Uniwersytet Rolniczy w Krakowie

Finał Wojewódzki XXXVI Olimpiady Młodych Producentów Rolnych

Dobryczyce - 5 marca 2018 r.

W Zespole Szkół Centrum Kształcenia Rolniczego w Dobryzycach, odbył się Finał Wojewódzki XXXVI Olimpiady Młodych Producentów Rolnych województwa łódzkiego, którego organizatorem był Związek Młodzieży Wiejskiej. Głównymi sponsorami byli: Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego oraz Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”.

przez Kasę Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego.

Do części ustnej zakwalifikowało się 8 uczestników. Każdy z nich odpowiadał na wylosowane pytania, które również dotyczyły obowiązkowych ubezpieczeń rolnych. O końcowych wynikach zadecydowała suma punktów uzyskanych z testu oraz etapu ustnego. Do Ogólnopolskiego Finału Olimpiady, który odbędzie się w Kielcach

formuła olimpiady, a także nagrody ufundowane przez organizatorów zachęcają do uczestnictwa w kolejnych jej edycjach jeszcze większą liczbę uczniów szkół rolniczych oraz młodych rolników z całego województwa.

Biurow Regionalne Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi po raz kolejny jest sponsorem Finału Olimpiady Młodych Producentów Rolnych województwa łódzkiego i mamy nadzieję, że stanie się to tradycją, która będzie upowszechniała wiedzę o ubezpieczeniach oraz szerzyła ideę wzajemności ubezpieczeniowej w środowisku rolniczym.

JPB

*Informacja stanowi materiał promocyjny Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” z siedzibą w Warszawie 02-793, ul. H. Raabego 13.

Do finału przystąpiło 39 uczestników wyłonionych w kwalifikacjach szkolnych, w których brali udział uczniowie szkół ponadgimnazjalnych o profilu rolniczym oraz młodzi rolnicy indywidualni z terenu całego województwa. Finał konkursu składał się z dwóch etapów: testu pisemnego i części ustnej. Test rozwiązywany przez uczestników zawierał 60 pytań. W przerwie, kiedy komisja konkursowa oceniała wyniki testów, finaliści oraz ich opiekunowie mieli możliwość wysłuchania informacji dotyczących oferty dobrowolnych i obowiązkowych ubezpieczeń rolnych przedstawionych przez pracownika Biura Regionalnego Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW” w Łodzi oraz zapoznali się z zasadami bezpieczeństwa pracy w gospodarstwach rolnych wymaganymi

zakwalifikowało się 5 laureatów.

Wszyscy uczestnicy finału olimpiady otrzymali zestawy gadżetów firmowych Towarzystwa Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”. Po uroczystym podsumowaniu i wręczeniu nagród - finaliści, opiekunowie i przedstawiciele sponsorów udali się na posiłek ufundowany przez Biuro Regionalne TUW „TUW” w Łódź.

Głównym celem olimpiady było rozwijanie profesjonalnych zainteresowań wśród młodych producentów rolnych, rozbudzanie ambicji dalszego doskonalenia zawodowego, popularyzacja osiągnięć w rolnictwie i propagowanie zasad bezpieczeństwa pracy w gospodarstwie rolnym. Olimpiada była sprawdzianem wiedzy rolniczej i umiejętności praktycznych. Mamy nadzieję, że

**TOWARZYSTWO
UBEZPIECZEŃ WZAJEMNYCH**
T U W

Zapraszamy do naszego Biura i Oddziałów.
Towarzystwo Ubezpieczeń Wzajemnych „TUW”

Biuro Regionalne w Łodzi

ul. Swojska 4, 91-342 Łódź

tel. 42 640-69-86

e-mail: lodz@tuw.pl,

www.tuw.pl

ŚWIEŻE I ZDROWE BO ZE ZJAZDOWEJ

INFORMACJA

W związku z wejściem w życie ustawy z dnia 10.01.2018 r. o ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz w niektóre inne dni, Zarząd Spółki informuje iż stosownie do Art. 6. 1. Ustawy, zakaz, o którym mowa w art. 5, nie obowiązuje na terenie Łódzkiego Rynku Hurtowego Zjazdowa S.A. w zakresie handlu hurtowego artykułami rolno-spożywczymi.

Łódzki Rynek Hurtowy „Zjazdowa” S.A. będzie czynny w każdą niedzielę.

Przypomnijmy, ostatecznie Sejm i Senat przyjął ustawę „O ograniczeniu handlu w niedziele i święta oraz niektóre inne dni” z 10.01.2018. Weszła ona w życie 1 marca 2018 roku. W artykule 6 ustawy ujęto wyłączenia spod tej ustawy.

Zakaz nie obowiązuje:

- pkt 30 na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych prowadzonych przez spółki prawa handlowego, których przeważająca działalność polega na wynajmie i zarządzaniu nieruchomościami na użytek handlu hurtowego

artykułami rolno-spożywczymi;

- pkt 31 w placówkach handlowych prowadzonych przez podmioty nabywające towary na terenie rolno-spożywczych rynków hurtowych, o których mowa w pkt 30, w zakresie czynności związanych ze skupem oraz powierzania pracownikowi lub zatrudnionemu wykonywania tych czynności.

To oznacza, że w przepisach uwzględniono postulaty rynków hurtowych, izb rolniczych i Ministerstwa Rolnictwa aby rynki hurtowe i podmioty prowadzące na nich działalność mogły pracować w niedziele.

Godziny pracy rynku nie zmieniły się: Poniedziałek - Piątek 00:00 – 24:00, Sobota 00:00 – 10:00, Niedziela 06:00 – 24:00

Zamieszczone poniżej ceny są publikowane w celach informacyjnych i nie stanowią prawnej podstawy do rozliczeń handlowych! Cennik nie jest ofertą handlową w rozumieniu przepisów Kodeksu Cywilnego. Cennik aktualizuje dział marketingu w dni robocze.

Owoce Importowane

Lp.	Nazwa	Opakowanie	Cena Min. [zł]	Cena Max. [zł]
1	Ananas	1,00 szt.	5,00	10,00
2	Avocado	1,00 szt.	5,00	7,00
3	Banan	18,00 Kg	95,00	105,00
4	Cytryna Hiszpania	10,00 Kg	50,00	60,00
5	Granat	1,00 szt.	2,50	3,00
6	Grejfrut czerwony	14,00 Kg	70,00	85,00
7	Grejfrut FLORYDA	16,00 Kg	165,00	185,00
8	Gruszka Konferencja	12,00 Kg	60,00	65,00
9	Kiwi koszyk	1,00 Kg	7,00	8,00
10	Limonka	1,00 Kg	12,00	14,00
11	Mandarynka Hiszpania	10,00 Kg	54,91	70,00
12	Mango	1,00 szt.	4,00	8,00
13	Melon	1,00 szt.	7,00	8,00
14	Pomarańcza Grecja	1,00 Kg	4,00	4,50
15	Pomarańcza Hiszpania	10,00 Kg	40,00	55,00
16	Pomelo	1,00 szt.	4,00	6,00
17	Truskawka Grecja	5,00 Kg	50,00	65,00
18	Truskawka Hiszpania	2,00 Kg	18,00	24,00
19	Winogrono ciemne Chile	8,20 Kg	75,00	85,00
20	Winogrono jasne Chile	4,50 Kg	55,00	70,00

Warzywa importowane

Lp.	Nazwa	Opakowanie	Cena Min. [zł]	Cena Max. [zł]
1	Batat	1,00 Kg	6,50	8,00
2	Brokuł	1,00 szt.	2,50	3,00
3	Cukinia	5,00 szt.	30,00	35,00
4	Cykorja	1,00 szt.	4,00	4,50
5	Imbir	1,00 Kg	15,00	18,00
6	Kapusta młoda Portugalia	1,00 szt.	3,00	4,00
7	Papryka Czerwona	5,00 Kg	28,00	38,00
8	Papryka Ramiro Hiszpania	250,00 g	6,00	6,50
9	Papryka zielona	1,00 Kg	8,50	9,00
10	Papryka żółta	5,00 Kg	35,00	45,00
11	Pomidor Cherry Hiszpania	250,00 g	5,00	6,50
12	Pomidor Kumato	1,00 Kg	10,00	11,00
13	Pomidor Turcja	1,00 Kg	4,00	5,00
14	Rukola	100,00 g	3,50	4,00
15	Rzodkiew biała	10,00 Kg	30,00	35,00
16	Rzodkiewka	1,00 szt.	1,30	1,50
17	Salata	1,00 szt.	2,00	2,50
18	Salata lodowa	1,00 szt.	3,00	3,80
19	Salata mix	150,00 g	3,50	4,00
20	Seler naciowy	1,00 szt.	3,00	4,00
21	Ziemniak Cypr	20,00 Kg	50,00	55,00

Owoce Krajowe

Lp.	Nazwa	Opakowanie	Cena Min. [zł]	Cena Max. [zł]
1	Gruszka Konferencja	1,00 Kg	2,50	4,50
2	Jabłko Empire	15,00 Kg	35,00	50,00
3	Jabłko Idared	15,00 Kg	25,00	35,00
4	Jabłko Jonagored	15,00 Kg	30,00	40,00
5	Jabłko Kortland	15,00 Kg	35,00	60,00
6	Jabłko Ligoł	15,00 Kg	30,00	40,00
7	Jabłko Lobo	15,00 Kg	35,00	60,00
8	Jabłko Mutsu	15,00 Kg	25,00	40,00
9	Jabłko Prince	15,00 Kg	30,00	45,00
10	Jabłko Szampion	15,00 Kg	25,00	40,00
11	Jabłko Szara Reneta	15,00 Kg	70,00	100,00

Warzywa krajowe

Lp.	Nazwa	Opakowanie	Cena Min. [zł]	Cena Max. [zł]
1	Brukselka	5,00 Kg	25,00	35,00
2	Burak	10,00 Kg	7,00	12,00
3	Cebula z łuską	15,00 Kg	8,00	15,00
4	Chrzan	5,00 Kg	24,00	35,00
5	Czosnek	1,00 szt.	1,00	1,90
6	Dynia	1,00 Kg	2,50	3,50
7	Kapusta	1,00 szt.	1,00	2,20
8	Kapusta czerwona	10,00 Kg	5,00	12,00
9	Kapusta kwaszona	1,00 Kg	2,00	2,40
10	Kapusta pekińska	5,00 Kg	8,00	15,00
11	Kapusta włoska worek	15,00 Kg	24,00	36,00
12	Kapusta worek	20,00 Kg	6,00	12,00
13	Koper	10,00 szt.	8,00	12,00
14	Marchew	10,00 Kg	12,00	20,00
15	Nać Pietruszki	10,00 szt.	6,00	10,00
16	Ogórek	5,00 Kg	17,00	26,00
17	Ogórek kiszaniak	10,00 Kg	70,00	85,00
18	Ogórek kiszony	1,00 Kg	5,00	5,00
19	Ogórek małosolny	1,00 Kg	14,00	20,00
20	Pieczarka	4,00 Kg	20,00	28,00
21	Pietruszka	5,00 Kg	25,00	35,00
22	Pomidor	6,00 Kg	40,00	55,00
23	Pomidor malinowy	6,00 Kg	48,00	60,00
24	Por	5,00 Kg	15,00	26,00
25	Rzodkiewka	1,00 szt.	2,00	2,50
26	Salata	1,00 szt.	2,00	2,50
27	Seler	5,00 Kg	8,00	14,00
28	Szczypiorek	10,00 szt.	8,00	12,00
29	Włoszczyzna	10,00 szt.	17,00	25,00
30	Ziemniak	15,00 Kg	6,00	11,00

Data ostatniej aktualizacji 10.04.2018 r.

Łódzki Rynek Hurtowy Zjazdowa S.A.

ul. Budy 4 91-610 Łódź tel.: 42 650 87 02 marketing@zjazdowa.com.pl http://www.zjazdowa.com.pl

„#1Nowe szycie makatki”

- wernisaż wystawy w Muzeum Regionalnym w Brzezinach

Od 16 marca do 6 maja w Muzeum Regionalnym w Brzezinach można oglądać bardzo interesującą wystawę, która jest pokłosiem konkursu zrealizowanego przez panie Danutę Wachowską z Łódzkiego Domu Kultury oraz Alicję Woźniak z Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Kolejna odsłona wystawy od 16 maja w Muzeum Okręgowym w Sieradzu.

Renesans makatki, związany jest z modą na rekwizyty sprzed lat, na przywoływanie obrazów młodości, powracających jako nostalgiczna i nieco żartobliwa dekoracja współczesnych wnętrz. Żyją w naszych wspomnieniach z dzieciństwa, a poprzez powstające kolekcje muzealne, wystawy i konkursy, przywracamy im etnograficzną wartość.

Makatki przywędrowały do nas z Niemiec i Holandii po I wojnie światowej, rozpowszechniły się w latach 50. i 60. XX wieku, by już w latach 70. ustąpić innym modom wyposażenia wnętrz. Pełniły rolę praktyczną, estetyczną, dekoracyjną i symboliczną, a umieszczone na nich napisy miały wskazywać i przypominać normy i zasady postępowania, jakimi człowiek powinien się kierować w życiu. W Polsce najdłużej funkcjonowały w tradycyjnym wystroju wiejskiej kuchni. Wieszano je w miejscach dobrze widocznych po wejściu do pomieszczenia, najczęściej nad stołem, kuchnią, czy przy

wodniarkach - szafkach na których stały wiadra z wodą. Podkreślały porządek, czystość, przytulność i gospodarność każdego domu.

Ze względu na sposób wykonania makatki można podzielić na haftowane i drukowane. Te pierwsze wyszywano według sporządzonego rysunku na tkaninie, najczęściej konturowo, ścięciem zwanym sznureczkiem (wodnym), na białym lnianym lub bawełnianym, granatowymi lub czerwonymi niciami, później wielobarwnymi. Kompozycje makatek odzwierciedlały naiwny sposób postrzegania świata, to zazwyczaj obrazki ze scenkami rodzajowymi w centralnym miejscu, w górnej części otoczone najczęściej kwiatową bordiurą, u dołu opatrzone napisami o treści świeckiej lub religijnej, były to np. pozdrowienia, powitania, życzenia, sentencje, dydaktyka, tzw. złote myśli - zdarzały się również makatki bez

napisów. Miały różne wykończenie, były obdziergane sztykłem, obszyte inną tkaniną lub podszyte. Drukowane makatki powstawały fabrycznie lub rzemieślniczo i nasładowały te haftowane ręcznie, wprowadzając jednocześnie nowe motywy, które z kolei mogły być kopiowane na makatkach wykonywanych w domu. W ten sposób ich wzornictwo krążyło pomiędzy wykonawcami.

Dzisiaj motywy z makatek stają się elementami miejskiego designu, zachęcają do codziennej refleksji nad tym, co dzieje się wokół nas, co możemy ulepszyć w naszych relacjach rodzinnych, w pracy czy społeczności. Powstają nowe, często zmodyfikowane hasła, które np. nie zachęcają żony już do pełnego zaangażowania się w domowe zajęcia, ale wykorzystywane są do głoszenia zmian, jakie dokonały się w życiu kobiety. Zaadoptowane do nowych wnętrz, stają się oryginalną staroświecką ozdobą, dodającą domowi ciepła i swojskości. W ten sposób makatki zmieniły swą funkcję z użytecznej, ochronnej a zarazem zdobniczej na dekoracyjną, będąc nośnikiem naszej tradycji i stając się współczesnym świadectwem przemian społecznych.

Wychodząc naprzeciw modzie, w nurcie etnograficznych powrotów, powstał projekt „#1Nowe szycie makatki/otwarty konkurs” realizowany przez Łódzki Dom Kultury oraz Muzeum Archeologicznego i Etnograficznego w Łodzi. Do współpracy zostały zaproszone muzea w Sieradzu, Opocznie, Tomaszowie Mazowieckim, Łęczycy, Brzezinach i Łowiczu, a dofinansowany został przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Projekt w swoich założeniach miał część edukacyjną i promocyjną, aby poprzez wykłady przybliżyć uczestnikom zbiory muzealne, techniki, kompozycje i historie makatek. Po merytorycznym przygotowaniu potencjalnych uczestników przeprowadzony został wojewódzki konkurs makatek, w którym wzięło udział 81 osób, powstało 157 makatek a finałem projektu jest pokonkursowa wystawa prac. Spotkanie z regionem było niezwykle emocjonalne, bezpośredni kontakt z muzealnymi makatkami wywoływał refleksje i wspomnienia, które przenosiły uczestników w czasy ich dzieciństwa. Dzięki temu powstały rzeczy, będące świadectwem umiejętności i kreatywności ich autorów, którzy wykonanym przez siebie wyrobom nadali indywidualny charakter.

Część makatek jest tradycyjna – to często ikonograficzne kopie, ich treść, kompozycja, technika, kolorystyka haftu oraz sentencje, są inspirowane ludowym wzornictwem. W tej grupie są znajdziemy prace o tematyce sakralnej, zaadaptowane do nowej rzeczywistości społeczno-kulturowej, proste i krystaliczne w swojej formie. Wykonano również makatki z sentencjami zapamiętanymi z domu takimi jak „dobra żona tym się chlubi, że gotuje co mąż lubi”, ale i z nową interpretacją, uwzględniającą współczesne hasła odnoszące się do roli kobiety w domu „Frania pierze a ja leżę”, „Szczęście gości w domu wciąż, gdy pomaga żonie mąż”, „Gdy mąż gotuje, żona się relaksuje”. Pojawiły się makatki głoszące nowe potrzeby żywieniowe: „Szczęście jest tam gdzie pomidorowa”, „Witaminki dla chłopczyka i dziewczynki”. Upiększające dom „makatkowe kwietniki” nawiązują do sentencji o zdrowiu i przemijaniu: „W miłości nie ma starości”. Wszystkie są niezwykle starannie wykonane, z nową wersją starego wzornictwa i mogą stanowić nostalgiczną, a zarazem wesołą dekorację współczesnych wnętrz np. wśród mebli z IKEA.

Druga grupa to makatki alternatywne, innowacyjne, zinterpretowane na nowo, zróżnicowane pod względem formy, techniki i funkcji. Na wystawie można będzie zobaczyć niezwykle prace przenoszące makatkę w świat malarskiej obrazowej formy. Obrazy – makatki przenoszą swoje miejsce zamieszkania w konwencji makatkowych wyobrażeń z cytatami poetyckimi. Są też makatki przypominające rysunki komiksowe czy wzorniki zielarskie z aktualnymi sentencjami „Najlepiej łączyć z chemią w rozłące” lub reklamujące swój region, z którego pochodzi twórca. Niektóre mają bardzo wysokie walory estetyczne połączone z komentarzem nawiązującym do współczesnych realiów np. programu 500+. Ciekawe są makatki o tradycyjnej formie i treści, ale wykonane nowymi, bardzo trudnymi technikami hafciarskimi.

Dzięki projektowi „#1Nowe szycie makatki/otwarty konkurs” powstała nowa, oryginalna kolekcja makatek, zróżnicowana zarówno pod względem tematów, jak i technik wykonania. Powstały rzeczy świadomie kreowane, stworzone, by kontynuować opowieść o rękodziele, ludziach tworzących i wyrobach, które są nośnikiem naszej tradycji.

Alicja Woźniak

